

Bel. har der i begge Thing været opfasket det Spørgsmaal, hvorvidt de tvende Nordmænd: Ole Christian Borch, Bager i Lyngby, og Niels Moe, Kunstmalers i Odense, maatte behøve ved Lov at meddeles den ansøgte Indfødsret, eller maatte, ifølge Freds-tractaten mellem Sverrig og Norge af 1814 § 20, agtes for allerede at være i Besiddelse af dansk Indfødsret lige fra deres Flytning til Danmark 1817 og 1820, men Udvalget, som ingenlunde har anseet denne Sag for at være klar, har saameget mindre fundet Anledning til at gaae videre ind derpaa, da hvad her foreligger ei er en Klage over at fornævnte Nordmænd havde tilegnet sig en Indfødsret, de formeentlig fattedes, men er en Ansøgning om Indfødsret fra de Paagældende selv, som i alt Fald bør bevilges, for at Ingen skal kunne falde denne Indfødsret i Tvivl.

Kjøbenhavn den 6te December 1851.

Grundtvig,

Formand og Ordfører.

Hjerrild.

Mourier.

## XXIV.

### Betænkning

om

Udkast til Lov angaaende Bager-  
neringen i Kjøbenhavn.

(Afgiven af Landsthingets Udvalg.)

Efterat der fra den Tid, da en i 1837 nedsat Commission havde Brødtarens Ophævelse i Kjøbenhavn under Overveelse, havde fundet jevnlige Forhandlinger Sted om Beskaffenheden af Bager væsenets Indretning her i Staden og om Tilraadeligheden af Forandringer i dette Forhold, især af Hensyn til at til-

fre Hovedstaden en billig Forsyning med det første Fødemiddel, men tillige for at aabne den talrige Klasse af Bagersvende bedre Udsigter for deres Fremtid: bød Grundlovens § 88, at alle Indskrænkninger i den frie og lige Afgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves ved Lov, og opfordrede saaledes til at løse de Baand, der hidtil bandt Bagerneringen i Kjøbenhavn, og som ikke kunde ansees begrundede i det almene Vel. Til Opfyldelse af hvad der saaledes er befaleet i Grundloven, havde Regjeringen forelagt en tidligere Rigsdag et Udkast til en Lov om samme Gjensstand, og da Sagen ikke blev tilendebragt, foreligger nu det Lovudkast, om hvilket det ærede Landssting har overdraget til os at afgive Betænkning.

Ved at udføre det Hverv, vi saaledes have modtaget, ville vi først udtale os om det Retsspørgsmaal, der møder i Sagen, idet Ciernerne af de herværende autoriserede, eller, som de ogsaa ere kaldede, privilegerede Bagergaarde have ladet paastaae, at Bagerneringen for bestandig er bunden til 50 Gaarde her i Staden med en saadan Eneberettigelse, at end ikke Lovgivningen kan retfærdigen forandre dette Forhold, uden at aabne Ciernes Afgang til Erstatning for det ved en forøget Concurrence paaførte Næringstab; en saadan Ret tillegnes Gaardene uden Hensyn til, af hvem de eies, og navnlig om Cieren selv er Bager.

Udvalget finder det høist naturligt, at Statsmagten skulde have til Fordeel for nogle Gaarde her i Staden undergivet sig selv saadanne Indskrænkninger, da det til enhver Tid har været let at indsee, at Kjøbenhavns Folkmængde kunde betydeligen tiltage, at Forbruget af de forskjellige Slags Brød af flere Grunde kunde stærkt forøges, og at et uforanderligt Antal af til Bagernering berettigede Gaarde da vilde paa den ene Side medføre en aldeles ubegrundet stigende Fordeel for de nævnte Gaardes Ciere, og paa den anden Side være stridende mod Befolkningens, især den uformuende Almues, retfærdige og billige Krav paa at faae det nødvendige Fødemiddel til saa billige Priser, som en til de forskjellige Tidsforhold svarende Concurrence kunde tilveiebringe.